

Het CDA

Het CDA is een moderne christendemocratische volkspartij. Voor het CDA staat de gemeenschap centraal. De betrokkenheid van mensen bij hun gemeente, gezin en familie, de school, het dorp of de buurt, het bedrijf, de vereniging: dat is het ware draagvlak van de gemeente als publieke lokale gemeenschap. De christendemocratie onttrekt zich daarmee aan het versleten links-rechts-schema. Het CDA heeft een geheel eigen plaats in de Nederlandse politiek: sociaal op sociaal-economisch gebied, degelijk als het gaat om overheidsfinanciën, realistisch vooruitstrevend als het gaat om milieu en duurzaamheid, vasthoudend en appellerend op het terrein van normen en waarden.

Inspiratiebron

Het CDA is een brede volkspartij, geworteld in alle lagen van de samenleving. Daarom biedt het plaats aan veel mensen die zich aangesproken voelen door het christendemocratische gedachtegoed. Ons bindt, naast geloof in democratische waarden, de Bijbelse boodschap als grondslag en inspiratiebron bij het zoeken naar oplossingen voor hedendaagse problemen. Het gaat daarbij steeds om mensen. Menselijk geluk, waardigheid en wederzijds respect, veiligheid en geborgenheid, zorg voor elkaar, gemeenschapszin; dat zijn de constanten.

Uitgangspunten

Het CDA hanteert vier uitgangspunten die in onderlinge samenhang het christendemocratisch gedachtegoed inhoud geven.

- 1. Gerechtigheid** het CDA zet zich in voor een samenleving waarin Bijbelse gerechtigheid kan opbloeien. De rol en taak van de overheid is het streven naar *publieke* gerechtigheid. Op het publieke terrein van de samenleving behoort de overheid in wetten en beleid het recht tot gelding tot gelding te brengen en rechtvaardig te regeren en daarin met name de belangen van sociaal en economisch zwakkeren te beschermen.
- 2. Solidariteit** solidariteit laat zien dat mensen boodschap hebben aan elkaar. Van de sterken

mogen offers gevraagd worden voor de zwakken. Solidariteit overstijgt grenzen, zowel van de eigen sociale groep als van het eigen land. De overheid hanteert het solidariteitsbeginsel vanuit haar eigen taak: zij garandeert de vloeren in de sociale zekerheid en doet een appel op burgers en maatschappelijke organisaties te werken aan maatschappelijke ontplooiing met en voor mensen.

3. Gespreide verantwoordelijkheid mensen en hun maatschappelijke verbanden moeten zich naar hun bestemming kunnen ontplooiën. Overeenkomstig de publieke gerechtigheid als norm van het overheidsbeleid, moet de overheid die verantwoordelijkheid van mensen en organisaties erkennen en bevorderen, en hun de ruimte en mogelijkheden geven om dat waar te maken.

4. Rentmeesterschap rentmeesterschap wil zeggen dat de mens zorgvuldig moet omgaan met zijn of haar omgeving. Die omvat niet alleen het natuurlijk milieu, maar ook de omgang met gaven en talenten op het gebied van wetenschap, techniek, arbeidsverdeling of cultuurvorming. Rentmeesterschap duidt op verantwoordelijkheid voor het bewaren van onze aarde en van al haar bewoners. De natuur is gegeven om ervan te genieten, van haar vruchten te leven, maar ook om deze mogelijkheden intact te laten en te bewaren.

Politiek géén doel op zich

Het CDA wil een degelijke en betrouwbare politieke beweging zijn, die nieuwe wegen inslaat waar altijd vaste waarden aan ten grondslag liggen. Als het gaat om gemeenten zijn lokale politiek en bestuur voor het CDA geen doelen op zich, maar een manier om zaken in de lokale samenleving voor elkaar te krijgen. Het CDA heeft duidelijke standpunten over de toekomst, maar die dwingen we niet af. Besluiten die op steun in de lokale gemeenschap kunnen rekenen of (gehonoreerde) initiatieven die eruit voortkomen, zijn duurzamer dan die met een krappe basis. Daarom is samenwerking met en ruimte geven aan de lokale gemeenschap zo belangrijk.

Utrecht: in goede handen

CDA verkiezingsprogramma periode 2010 - 2014

1 Inleiding

Het CDA kiest voor een gemeente waarin het prettig is om te leven, wonen en werken. Een gemeente waar gewone mensen hun gang kunnen gaan met respect voor elkaar en volop mogelijkheden hebben. Een gemeente waar de overheid dient. Een gemeente waar je kunt komen en gaan: waar alles gemakkelijk bereikbaar is en waar ruimte is voor groei en ruimte is voor talent. Ruimte voor de eigen verantwoordelijkheid van mensen en groei voor de mogelijkheden die onze gemeente biedt.

Prettig leven in de gemeente, ruimte voor groei en gemakkelijke bereikbaarheid. Dit zijn de keuzes die het CDA maakt voor de gemeente. De inwoners van de gemeente moeten voldoende ruimte hebben om hun eigen keuzes te maken die passen binnen hun eigen leefomgeving, dit moet niet worden bepaald door het gemeentebestuur. Algemene voorzieningen zijn er voor iedereen met een beschermende basis voor de mensen die het niet alleen kunnen.

In Utrecht is op dit moment veel gaande. Het hele stadscentrum gaat op de schop, grote sportevenementen worden binnengehaald en het ene culturele festijn volgt op het andere. De afbouw van Leidsche Rijn en de A2 krijgt vaart en nieuwe plannen staan al op stapel. In veel wijken neemt de tevredenheid toe terwijl de gemeentelijke lasten minder stijgen dan de inflatie.

Het CDA erkent ook dat er een aantal grote zorgen zijn. Het verkeer in en rond Utrecht is zo'n zorg, samen met de luchtkwaliteit in de gemeente. Ook de integratie en participatie van mensen met verschillende culturele achtergronden is in Utrecht nog niet voldoende gerealiseerd. De financiële crisis bedreigt de werkgelegenheid en bedrijvigheid. De gemeente haalt goede

resultaten en heeft grote ambities, maar weet niet altijd effectief de mensen in de gemeente te bereiken met haar beleid. En ten slotte is het gevoel van veiligheid in bepaalde delen van de gemeente, en soms in hele wijken, van een dusdanig laag niveau dat dit het dagelijks leven van mensen onaangenaam maakt. Het CDA wil graag de bestuurlijke verantwoordelijkheid blijven dragen om constant te werken aan verbeteringen van het leven in Utrecht.

Het CDA kiest voor mensen die werken in en aan hun gemeente. We verwachten dat mensen zelf hun leven kunnen en willen invullen. Het bestuur van de gemeente moet er primair op gericht zijn om de voorwaarden te scheppen waarin mensen hun eigen leven kunnen inrichten: zodat mensen prettig kunnen leven met respect voor elkaar. Het CDA maakt zich sterk voor de mensen die tussen wal en schip vallen. Als er zich omstandigheden voordoen waarin mensen niet meer voor zichzelf kunnen opkomen, moet de gemeente een basis kunnen garanderen. Niet onnodig betuttelen maar een basis leggen waardoor mensen hun zelfstandigheid, hun waardigheid en hun verantwoordelijkheid kunnen behouden. Het gaat dus om het werken aan een stevig fundament met daarnaast het aanbieden van algemene voorzieningen voor iedereen. Op het gebied van welzijn, sport, veiligheid, en onderwijs.

Utrecht heeft een enorme economische potentie. Naast het vervoersknooppunt in het midden van het land hebben we met de Universiteit van Utrecht, de Hogeschool Utrecht en het Universitair Medisch Centrum een enorm kennis potentieel. De bedrijven zijn innovatief bezig onder andere in speerpuntsectoren als gaming, design, duurzaamheid en life science. Ons toeristisch potentieel lijkt structureel onderschat te worden.

De laatste jaren is het Utrecht goed gegaan en ondanks de huidige crisis kent de regio de laagste werkloosheid van Nederland en Europa. Maar als we onze groei willen behouden dan moet de gemeente actief samenwerken met vele partijen. De noodzaak voor groei is essentieel om werk te creëren ook voor de lager opgeleiden.

Economische groei komt primair uit de ondernemingszin van mensen. Het CDA ziet ondernemerschap als een uitstekende vorm van verantwoordelijkheid nemen. Met de mogelijkheden die Utrecht biedt qua verkeerscentrum, kenniscentrum, cultuur- en sportcentrum zouden er dus volop mogelijkheden moeten zijn om te ondernemen. De gemeente heeft een belangrijke rol om de mogelijkheden te versterken. Dat kan op verschillende manieren, maar begint bij een dienstbaar bestuur dat luistert naar mensen en dat mensen en partijen samenbrengt.

Als verkeersknooppunt lijkt Utrecht aan zijn eigen succes ten onder te gaan. De gemeente zit verstopt, maar je kunt er ook nog nauwelijks komen of gaan, want de snelwegen zitten ook verstopt. Het spoorwegennet is zo vol dat een enkele lokale verstoring snel het hele landelijke netwerk verstoort. Het gevolg van dit alles is dat bewoners van Utrecht moeten leven met te veel fijnstof en dat Utrecht dreigt te verstikken in haar eigen bedrijvigheid.

Voor het CDA is de tijd van halve keuzes voorbij. Het CDA vindt dat het dringend nodig dat drastische maatregelen worden genomen. Groene idealen komen niet tot stand door tegen te zijn. Het CDA Utrecht wil investeren in openbaar vervoer, investeren in parkeren, investeren in fietsenstallingen, investeren in kwaliteit van de binnenstad en investeren in de unieke eigenschappen van onze wijken. En niet een beetje, maar met focus en ambitie. Dus een fijnmazig netwerk van (innovatief) openbaar vervoer. Overal voldoende fietsenstallingen en ondergrondse parkeergarages. Niet

meer parkeren binnen de singels En een groene golf van het CDA laat auto's weer doorrijden in plaats van stilstaan.

De wijk en buurt vormen de directe leefomgeving van mensen. De eigen identiteit van wijkdelen maakt dat mensen er zich thuis kunnen én verantwoordelijk voelen voor de kwaliteit van hun directe leefomgeving. Het CDA ziet de inwoners van de gemeente dan ook als de beste ervaringsdeskundigen als het gaat over zaken die hun buurt aangaan. Daarnaast hecht het CDA groot belang aan de eigen identiteit van de dorpen Vleuten en De Meern. De kracht die in deze gemeenschappen aanwezig is is een voorbeeld voor de hele stad en moet dus bewaard blijven. Het maatschappelijk leven en de voorzieningen in deze dorpen, maken ook dat Leidsche Rijn meer is dan een 'gewone' nieuwbouwwijk. Het CDA wil in deze wijk zorgen voor voldoende sportvoorzieningen, kinderopvang, culturele voorzieningen en uitgaansmogelijkheden.

Utrecht haalt zijn economische aandrijving niet alleen uit de mogelijkheden van de binnenstad. De A2-as, De Uithof, Leidsche Rijn en een verscheidenheid aan wijken maken van Utrecht een gemeente waar je prettig kunt leven. Het CDA herkent de kracht van de verschillende delen van de gemeente en kiest daarom niet exclusief voor een centrale oriëntatie op de binnenstad. De Uithof is het centrum van kennis met de ontwikkeling van science park. Langs de A2-as ontstaat een nieuwe economische bedrijvigheid met Papendorp, de Wall en een grondige herstructurering van Lage Weide. De binnenstad moet autoluw worden zodat er meer ruimte is voor recreatie en cultuur en waardering voor de historische binnenstad. Al deze verschillende centra moeten goed met elkaar verbonden zijn en makkelijk bereikbaar vanuit de wijken en van buiten de gemeente.

Prettig leven in de gemeente, ruimte voor groei en gemakkelijke bereikbaarheid. Dit zijn de keuzes die het CDA maakt voor de gemeente. De inwoners van de gemeente moeten zelf hun verantwoordelijkheid kunnen nemen om hun leven kunnen inrichten, dit moet niet worden bepaald door het gemeentebestuur. Algemene voorzieningen voor iedereen met een beschermende basis voor de mensen die het niet alleen kunnen. En daarom is Utrecht met het CDA in goede handen.

2 Prettig leven in de gemeente

2.1 Prettig leven met een ondersteunend bestuur

Het CDA kiest voor mensen die samen leven en samen werken in hun directe omgeving. We verwachten dat mensen zelf hun leven kunnen en willen invullen. Het bestuur van de gemeente moet er primair op gericht zijn om de voorwaarden te scheppen waarin mensen de verantwoordelijkheid kunnen nemen om hun eigen leven kunnen inrichten en ruimte is om hun talent te ontwikkelen. Het CDA maakt zich sterk voor de mensen die tussen wal en schip vallen. Als er zich omstandigheden voor doen waarin mensen niet meer voor zichzelf kunnen opkomen, moet de gemeente een vangnet kunnen garanderen. Niet onnodig betuttelen maar een basis leggen waardoor mensen hun zelfstandigheid, hun waardigheid en hun verantwoordelijkheid kunnen terugwinnen en behouden. Het gaat dus om een stevig fundament met daarnaast algemene voorzieningen voor iedereen. De gemeente biedt daarbij ondersteuning aan de inwoners, en hun organisaties, die vooral eerst zelf vanuit eigen kracht mogelijkheden benutten om met elkaar een hechte gemeenschap te vormen.

Procedures voor vergunningen en bestemmingsplannen moeten met grote zorgvuldigheid en binnen de gestelde termijnen worden uitgevoerd. Het gebrek aan kwaliteit in het proces levert veel te veel onduidelijkheid op. Het zorgt voor vertraging, hogere kosten en frustratie voor alle betrokkenen. De gemeente moet de kwaliteit van het eigen werk meten en er voor zorgen dat de kwaliteitsscore jaarlijks omhoog gaat. Dan wordt het mogelijk om in de toekomst de inspraakprocedures eenvoudiger te maken!

CDA kiest voor duidelijkheid en dienstbaarheid van het overheidsbestuur. De overheid is er in de eerste én laatste plaats voor de inwoners van de gemeente.. De gemeentelijke organisatie moet in haar handelen het goede voorbeeld geven: bestuurders en ambtenaren moeten zich dus bij uitstek aan (eigen) opgelegde wetten en regels houden. Het CDA vindt het dus ook belangrijk dat gezagsdragers duidelijk herkenbaar zijn. Dat begint al bij een eenduidig gebruik van uniformen: niet iedere functionaris kan daarom zomaar een blauw uniform dragen. Regels moeten een doel dienen en overbodige of onnodige regels moeten worden geschrapt.

- 2.1 Voor elke nieuwe regel worden er minimaal twee geschrapt.
- 2.2 Ambtenaren moeten zich persoonlijk ter plaatse op de hoogte stellen van de situatie en in gesprek gaan met bewoners bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid. Dit proces moet openbaar zijn.
- 2.3 In de komende periode moet er een meetbaar plan liggen voor actualisering van alle bestemmingsplannen. De bestemmingsplannen moeten gericht zijn op de toekomst door een globale en flexibele opzet. Waar nodig wordt een versnelde procedure gebruikt (bijvoorbeeld om locaties voor kinderopvang of bedrijfsruimte mogelijk te maken).
- 2.4 De gemeente maakt een helder plan welke deskundigheid en vaardigheden nodig zijn binnen het ambtelijk apparaat. Door trainingen en herplaatsing wordt de slagvaardigheid van het apparaat vergroot zodat minder externe inhuur nodig is, maar zodat ook de reductie van het aantal (beleids-)ambtenaren verder door kan gaan, vanwege de van rijkswege aangekondigde kortingen op het gemeentefonds.

- 2.5 De gemeente gaat ook bewuster kiezen om in bepaalde geschillen met inwoners of bedrijven het middel van een rechtszaak dan wel van bemiddeling (“mediation”) of een schikking in te zetten.

Het CDA ziet de inwoners van Utrecht, Vleuten en De Meern als de beste ervaringsdeskundigen als het gaat over zaken die de buurt aangaan waar zij wonen, werken en leven. Zij zien wat er in hun omgeving gebeurt, waar kansen en knelpunten liggen – in de openbare ruimte en het groen, in voorzieningen, in activiteiten.

- 2.6 Een goed bestuur vraagt om een sterke gemeenteraad. De gemeente trekt meer geld uit om de fracties in de raad beter te ondersteunen. Zij kunnen dan gezamenlijk en afzonderlijk betere informatie inwinnen en meer communiceren met de burgers. Er komt ook geld beschikbaar voor training van mensen die betrokken willen worden bij het werk van de gemeenteraad. Het CDA wil dat politieke partijen samenwerken om dit geld in te zetten voor publieke debatten.
- 2.7 De rol en functie van de verschillende wijkraden moet beter verankerd worden.
- 2.8 Het CDA wil het beleid dat de afgelopen jaren is ingezet m.b.t. het melden van ideeën en suggesties door inwoners voortzetten. Inwoners van Utrecht hebben de mogelijkheid om ideeën en suggesties te melden via de website, maar dat is op dit moment nauwelijks te vinden op de gemeentelijke website.
- 2.9 Het CDA wil dat de samenwerking met de inwoners véél beter wordt, o.a. door een betere plaats en meer zichtbare resultaten op de gemeentelijke website.

In de komende periode zal Utrecht om moeten gaan met de gevolgen van de economische crisis. In dit programma staat hoe het CDA wil investeren in de gemeente en meer mogelijkheden voor

bedrijven en werkgelegenheid. Maar de middelen van de gemeente zullen zorgvuldig beheerd moeten worden: de handhaving van de financiële discipline in de afgelopen periode geeft Utrecht nu de mogelijkheden om te investeren.

- 2.10 De gemeentelijke belastingen mogen niet meer stijgen dan de ontwikkeling van de prijsindex. Tarieven en leges zijn en blijven kostendekkend.

2.2 Prettig leven in de wijken

Mensen moeten zich thuis kunnen voelen in hun eigen wijk. Een goed levend hart in een wijk maakt het mogelijk dat wijkbewoners elkaar wat vaker tegenkomen. De gemeente moet ruimte bieden voor complete en gezellige kernfuncties in de wijken, zoals winkels, markten, ambachtsbedrijven, kleine dienstverlenende bedrijven maar ook sportvoorzieningen en ruimte voor culturele activiteiten en jongerenwerk in de wijk. Dus geen standaard winkelstrip met de geijkte winkels maar ruimte geven voor eigen invulling door de bewoners en ondernemers uit de wijk. In de bestemmingsplannen moet de gemeente het mogelijk maken dat er in elke wijk een bedrijfsverzamelgebouw kan komen waarin starters en ZZPers (Zelfstandigen Zonder Personeel) aan de slag kunnen. Hopelijk kan dit concept in de toekomst worden uitgebreid met werkplekken voor werknemers van bedrijven die computer- of telefoonwerk moeten doen – dit versterkt de binding met de wijk en vermindert de belasting van het woon-werk-verkeer.

Het CDA wil particuliere initiatieven steunen die de samenhang in wijken en buurten versterken. Daarom hecht het CDA belang aan een leefbaarheidsbudget dat niet het speeltje mag zijn van gemeentelijke diensten, maar voor

burgers is bedoeld die bereid zijn de speelplek netjes te houden of een stuk groen in eigen beheer willen (over)nemen.

Het CDA wil kinderopvang actief stimuleren, vooral waar er grote tekorten zijn zoals bijvoorbeeld Leidsche Rijn. Het CDA wil dat de gemeente actief meedenkt met ondernemers met plannen voor kinderopvang. Indien er vanwege een bestemmingsplan een onjuist bestemming op een geschikt pand ligt dat zal de gemeente direct aan de slag gaan om dat op te lossen door de wettelijke mogelijkheden goed te gebruiken.

2.11 Het CDA wil kinderopvang stimuleren: het aanbod moet aanzienlijk omhoog. De gemeente kan hierbij helpen door bijvoorbeeld het bestemmingsplan via een versnelde procedure aan te passen waar dat nodig is.

Utrecht heeft vijf zogenaamde Krachtwijken. Deze worden bepaald door middel van indicatoren zoals het aantal inbraken. Het CDA pleit voor een integrale benadering van deze wijken, om een waterbedeffect te voorkomen en alle wijken op peil te houden.

2.12 Het CDA wil in Utrecht heldere indicatoren voor het bepalen van het aantal krachtwijken en streeft er naar dat in de komende jaren minder wijken de “krachtwijken” aanpak nodig hebben.

2.13 De maatschappelijke kracht van verenigingen in de wijken moet worden gebruikt, evenals dat van de ondernemers. Dit kan door faciliteiten beschikbaar te maken om een pool van vrijwilligers en hulpvragers te matchen en de vrijwilligers in kosten en training bij te staan.

2.14 Het wijkenbeleid van de gemeente moet erop gericht zijn om scholen en kerken in de wijken te behouden.

2.15 Straatcoaches worden niet alleen in de krachtwijken ingezet, maar op alle plekken waar ze nodig zijn.

2.16 Het CDA steunt het huidige beleid van opvang van daklozen of verslaafden in de 10 verschillende wijken (er moet er nog

1 gerealiseerd worden) Maar we willen daarnaast geen nieuwe opvang en ook geen opvang in kinderrijke buurten. Ook tegen beperkte overlast moet direct worden opgetreden, zodat er geen hinder is voor de buurt.

2.17 Drugsgebruik veroorzaakt niet alleen schade aan de gebruiker, maar heeft vaak ook overlast voor buurten tot gevolg. In 2014 wil het CDA dat het aantal coffeeshops gehalveerd is

2.18 In een zone van 250 meter rondom scholen en in kinderrijke wijken worden coffeeshops gesloten.

2.19 Ook buiten schooltijden moeten kinderen op schoolpleinen kunnen spelen. Organisaties zoals bijvoorbeeld Buurtbeheer kunnen dit mogelijk maken.

2.20 Het CDA verzet zich tegen nieuwe coffeeshops in Utrecht. Bestaande shops die niet voldoen aan de criteria of één keer overlast veroorzaken worden direct definitief gesloten.

2.3 Prettig leven in een veilige gemeente

Iedere inwoner van Utrecht moet zich op straat, in zijn eigen woonbuurt en in de gemeente veilig kunnen voelen. Er zijn gebieden in onze gemeente met een grote druk op veiligheid en leefbaarheid door overlastgevend en/of crimineel gedrag. Het wegpesten van bewoners uit hun woonomgeving is absoluut niet toelaatbaar. Straten, pleinen en parken zijn van iedereen en het CDA wil dat mensen zich vrij voelen om overal te gaan en staan waar ze willen. Het CDA wil initiatieven van wijkbewoners voor vrij en veilig gebruik van de woonomgeving stimuleren. Zij moeten daarbij onvoorwaardelijk kunnen rekenen op steun van de gemeente en politie.

Voor ouders is het belangrijk dat zij hun kinderen veilig weten op school en de opvang. Bovendien staat CDA voor voldoende en veilige kinderopvang in de gemeente Utrecht. Een actieve controle van die veiligheid is noodzakelijk.

Teveel jongeren belanden in het criminele circuit. Ouders van jeugdige criminelen zijn essentieel bij het oplossen van dit probleem.

Hulpverleners mogen geen slachtoffers worden. Voor het CDA is geweld tegen hulpverleners onacceptabel.

2.21 Uit onderzoek blijkt dat burgerschap vooral op lokaal niveau vorm te geven is. De gemeente stelt samen met de Utrechtse burgers een Domstad-code op waarin burgerwaarden en normen voor Utrecht worden vastgelegd. Dit zal gebeuren in een bottom-up proces, waarbij de inhoud bepaald wordt door de inwoners van de stad. De stadsburgercode krijgt een plaats in het lokale onderwijs en bij lokale festiviteiten etc.

2.22 In alle wijken moeten er voldoende hulpverleners en stadswachten op straat aangesteld worden.

2.23 Het CDA wil dat buurtbewoners meer invloed krijgen in de prioriteiten van de politie in hun wijk.

2.24 De gemeente moet met de politie en het Openbaar Ministerie afspraken maken (een "convenant") om agressief gedrag en geweld met grote voorrang aan te pakken.

2.25 Het CDA is voorstander van de inzet van mobiele camera's ter voorkoming van inbraak, overlast en vandalisme. Door middel van camera's worden verschillende plekken tegelijkertijd in de gaten gehouden en kan zo nodig direct de politie, brandweer en hulpverlening worden opgeroepen.

2.26 Het CDA-Utrecht kiest voor uitbreiding van toezicht met mobiele camera's.

2.27 Het CDA vindt het noodzakelijk dat ouders van jeugdige criminelen worden begeleid en aangesproken op hun

verantwoordelijkheid. Samen met de ouders wordt vervolgens gewerkt aan een integrale aanpak om recidive te voorkomen.

2.28 Jongeren die overlast veroorzaken moeten in hun eigen wijk een taakstraf uitvoeren.

2.29 In alle gevallen van geweld tegen gemeente-ambtenaren zal er aangifte worden gedaan en geeft de gemeente maximale hulp aan justitie om tot bestraffing te kunnen komen.

2.4 Prettig leven in een mooie, schone en groene gemeente

Het CDA vindt dat onze gemeente flink schoner en verzorgder moet worden. Op veel plekken wil de Utrechter en de toerist door te veel straat- en zwerfvuil niet meer komen. Maar ook onder de grond (riool) is achterstallig onderhoud en zijn putten vaak door vuil verstopt. Het CDA vindt het belangrijk om mensen in de gemeente bewust te maken van hun eigen verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid over hoe wij met elkaar en de gezamenlijke ruimtes omgaan. Een slordig straatbeeld met graffiti en kauwgom is een teken dat wij er niet in slagen om mensen direct op hun eigen verantwoordelijkheid in onze gemeente aan te spreken. Daarnaast neemt de gemeente ook haar eigen verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld door gerichte schoonmaakacties.

Het openbare groen van onze stadsparken wordt meer en meer actief gewaardeerd. De nationale Dag van het Park in de maand juni vindt het CDA een prima ontwikkeling. Utrecht moet mooi blijven. De parken bieden onze inwoners vrije ruimte voor ontmoeting, ontspanning en integratie.

- 2.30 In overleg met buurtbewoners en ondernemers wil het CDA beter bruikbare of grotere bakken vuilnisbakken plaatsen of deze vaker laten legen. Bij vervanging kiezen we voor mooiere bakken.
- 2.31 Stadswachten zullen vervuilers van de openbare ruimte direct een boete geven.
- 2.32 Stadswachten krijgen een signaalfunctie als het gaat om zwerfafval en graffiti.
- 2.33 Het CDA wil stadswachten ook in de rol van parkwachter aanstellen

Nieuwe gebouwen, zeker in het centrumgebied, moeten goed passen in hun omgeving. De bewoners van Utrecht moeten zich kunnen blijven herkennen in de gebouwen in hun gemeente. Oude gebouwen worden opgeknapt, zo nodig met aanjagersubsidies.

- 2.34 Nieuwbouw en wegaanleg vindt niet plaats in de stadsparken.
- 2.35 Binnen de singels en het stationsgebied wordt niet hoger gebouwd dan de Domtoren
- 2.36 Het CDA is voorstander van grote hoogbouw buiten dit gebied omdat het kan helpen met het ruimteprobleem, maar alleen als dit goed in de ruimte wordt ingepast en vervoer en parkeren goed geregeld zijn.
- 2.37 Als het aan het CDA ligt, wordt de Neudeflat gesloopt als het nieuwe gemeentekantoor klaar is.

Maar ook ons groen op kleine schaal verdient de aandacht en zorg van onze gemeente. Het is een goede zaak dat inwoners zelf verantwoordelijk zijn om voor en achter hun huis, perken rondom bomen verzorgen en gevel- en hangplanten aan te brengen en te verzorgen. Dit ontslaat de gemeente echter niet van de plicht om te blijven zorgen voor een verzorgde aanblik van de gemeente. Het CDA denkt dat verzorgde straten zullen leiden tot een sterkere onderlinge binding van bewoners in de wijken en buurten. Het CDA wil dat het komend College de onderhoudsnorm bijstelt en een objectief goed meetbaar basisniveau garandeert voor het schoonhouden van de gemeente. Mede hierdoor wordt de openbare ruimte een fijne plek om te vertoeven en ook om onze vele duizenden gasten waardig te ontvangen.

- 2.38 De gemeente zorgt dat op de toegangswegen naar de gemeente het groen goed verzorgd is.
- 2.39 Het CDA wil het niveau van de gemeentelijke dienstverlening op het gebied van stadsreiniging en

- openbaar groen tenminste op hetzelfde niveau houden.
- 2.40 Er komt een Utrechts graffiti team dat actief de gemeente schoonhoudt en controleert op graffiti. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.

2.5 Prettig deelnemen aan het leven in de gemeente

De kwaliteit van een samenleving laat zich meten door de wijze waarop we met kwetsbare burgers omgaan. Het CDA wil dat iedereen kan meedoen, jong en oud, gezond of minder-valide. Veel senioren hebben gelukkig een actief en zelfstandig leven. Voor ouderen die afhankelijk worden, met name 75+ers, wil het CDA extra aandacht. Deze ouderen moeten veilig in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen en deel kunnen nemen aan de samenleving. Het is belangrijk dat deze mensen niet in eenzaamheid vervallen. Senioren hebben een schat aan ervaring en kennis in huis waar jongere generaties veel van kunnen leren.

- 2.41 Het CDA wil begeleiding van kwetsbare groepen en een actieve aanpak van vereenzaming (meer geld naar het ouderen- en vrijwilligerswerk).
- 2.42 De gemeente moet stimuleren dat de kennis en ervaring van senioren wordt ingezet in het onderwijs en het welzijnswerk. Dit kan door faciliteiten beschikbaar te maken om een pool van vrijwilligers en hulpvragers te matchen en de vrijwilligers in kosten en training bij te staan.

Het CDA is voorstander van ondernemend, vraaggericht en transparant welzijnswerk. Subsidie aan welzijnswerk wordt alleen gegeven wanneer de aanbieder voldoet aan minimale kwaliteitseisen. Onderzoek naar de effectiviteit van het welzijnswerk is noodzakelijk en wordt gestimuleerd. Er moet goede controle zijn op de geleverde prestatie en er moet een duidelijke verantwoording zijn voor het ontvangen subsidiegeld.

CDA wil ook meer aandacht en actieve steun voor mantelzorgers. Zij zorgen er voor dat veel ouderen zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. De kwaliteit van leven is op deze manier veel hoger. Mensen die verantwoordelijkheid voor elkaar nemen verdienen de grootst mogelijke steun van de overheid.

- 2.43 Het uitgangspunt voor de uitvoering van maatschappelijke ondersteuning (WMO) is de eigen kracht van mensen. Alleen waar dat niet mogelijk is, springt de gemeente in.
- 2.44 De gemeente selecteert organisaties voor uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning op basis van kwaliteit, effectiviteit en de mate waarin ze verantwoording afleggen.
- 2.45 De aanbestedingen voor de uitvoering van de WMO worden zo ingericht dat ook kleine partijen en nieuwe toetreders een kans krijgen.
- 2.46 Het CDA wil zorgen voor een goede financiële, administratieve en bestuurlijke ondersteuning aan vrijwilligers en mantelzorgers in de maatschappelijke ondersteuning.

Voor senioren is huisvesting eveneens een belangrijk thema. Steeds meer ouderen willen graag zelfstandig blijven wonen, maar wel met voorzieningen bij de hand. Daarnaast zien we dat eenzaamheid onder ouderen in de gemeente een groot probleem is.

- 2.47 Ouderen willen graag in de binnenstad blijven wonen. De gemeente kan hier een faciliterende rol bij spelen door het op peil houden van voorzieningen.
- 2.48 De gemeente moet in overleg gaan met religieuze en welzijnsorganisaties om te kijken hoe ze samen of

afzonderlijk actief eenzaamheid van ouderen kunnen aanpakken en voorkomen.

- 2.49 Utrecht moet het mogelijk maken dat meer-generatie-woningen gebouwd worden, want zowel ouderen als gezinnen hebben daar behoefte aan.
- 2.50 De gemeente gaat binnen de bestaande wetgeving soepel en snel om met verzoeken tot plaatsing van bouwaanpassingen als die nodig zijn voor mantelzorg.

Meedoen is belangrijk. Inburgering is een vanzelfsprekende verantwoordelijkheid en morele plicht van nieuwkomers. Dat geldt voor alle burgers van Utrecht, en in het bijzonder voor nieuwkomers en allochtonen. Meedoen betekent een opleiding afmaken, een baan zoeken, en actief zijn in maatschappelijke verbanden. En meedoen betekent ook de taal leren en leren hoe de Nederlandse samenleving in elkaar zit.

- 2.51 Het CDA wil dat het landelijk inburgeringbeleid naar letter en geest wordt gevolgd. Gescheiden inburgering mag op geen enkele wijze gefaciliteerd worden.
- 2.52 De bonus voor het volgen van inburgeringlessen moet worden afgeschaft.
- 2.53 Mensen die in de bijstand komen omdat zij de Nederlandse taal niet goed beheersen en niet leren, zullen worden geconfronteerd met een strafkorting.

2.6 Onderwijs ondersteunt een prettig leven

CDA hecht groot belang aan goed onderwijs en een omgeving op school waar mensen zich thuis voelen. Kinderen moeten kunnen opgroeien en zich ontwikkelen op een school die bij hen past. Het CDA staat voor de keuzevrijheid van ouders. Ouders moeten een vrije schoolkeuze hebben en de gemeente dient zich daar niet mee te bemoeien.

- 2.54 De gemeente mag geen actief spreidingsbeleid voeren met als doel zwarte en witte scholen tegen te gaan. Het CDA kiest voor investeren in zwakke scholen met prestatiecontracten, zodat ouders zelf voor de beste school kunnen kiezen.
- 2.55 CDA vindt dat voortvarend moet worden verder gewerkt aan de aanpak van achterstanden van het onderhoud en binnenklimaat van scholen.
- 2.56 Omgeving van scholen, kinderopvang en speelplaatsen dienen veilig en schoon te zijn. Dat is een speciaal aandachtspunt voor wijktoezicht en gemeentereiniging. Mensen met een taakstraf kunnen hiervoor worden ingezet.
- 2.57 Gemeente gaat samen met alle scholen in de gemeente inzetten op het voorkomen van schoolverzuim en schooluitval.

Het CDA wil een schoolklimaat waarin kinderen zich thuis kunnen voelen, waarin ieder kind gekend is, ook in het middelbaar onderwijs. Het CDA wil geen anonieme schoolfabrieken met duizenden leerlingen.

Voortijdig schoolverlaten en schooluitval vragen om een stevige aanpak. CDA pleit voor een brede benadering met o.a. de aanpak van taalachterstand en meer leerwerktrajecten en opvang van voortijdig schoolverlaters. De gemeente stimuleert een goede overgang tussen VMBO en MBO. Wij zijn voor een verdere uitbreiding van het voor- en vroegschoolse educatieaanbod. In het basisonderwijs willen we de mogelijkheid van extra schakelklassen invoeren. In het VMBO zijn we voor de mogelijkheid van een extra studiejaar.

Meer leer-werk-trajecten en actieve leerlingbegeleiding moeten de overgang van school naar werk vergemakkelijken en voorkomen dat leerlingen zonder diploma van school

gaan. CDA wil ouderen en andere 'rolmodellen' actief betrekken bij het onderwijs, om als coach voor jongeren op te treden.

- 2.58 Het CDA kiest waar mogelijk voor schaalverkleining van het middelbaar onderwijs.
- 2.59 VMBO-scholen moeten in de gemeente blijven. Dit dient te gebeuren met een verantwoorde schaalgrootte, bijvoorbeeld door het terugbrengen van het karakter van de "ambachtsschool". Zo kunnen jongeren met hun talenten worden opgeleid tot excellente vakmensen, vooral in die sectoren waar al zo veel tekorten zijn.
- 2.60 De aansluiting tussen de schoolniveaus wordt besproken met de scholen en instellingen om daarmee voortijdige schooluitval te beperken.
- 2.61 De gemeente moet het goede voorbeeld geven als het gaat om het aanbieden van (maatschappelijke) stages en zal vanaf 2011 25% meer stageplaatsen aanbieden.

2.7 Prettig sporten en bewegen in de gemeente

Sport is in de eerste plaats leuk, maar is bovendien goed voor de gezondheid en draagt bij aan sociale samenhang en integratie. Het CDA vindt dat iedereen in Utrecht, jong en oud, de sport van zijn of haar keuze moet kunnen beoefenen. Daarvoor zijn goede sportaccommodaties in alle wijken van Utrecht, Vleuten en De Meern noodzakelijk. Maar met alleen accommodaties zijn we er niet. Sportverenigingen en hun vele vrijwilligers zijn van vitaal belang om alle sportactiviteiten in Utrecht als een geoliede machine te kunnen laten plaatsvinden.

Het CDA wil daarom sportverenigingen volop de ruimte bieden hun activiteiten te ontplooiën. Voor de jeugd kan daarbij samenwerking tussen scholen en sportverenigingen grote meerwaarde hebben. De gemeente zorgt voor ondersteuning van verenigingen die dat nodig

hebben en voor voldoende, goed onderhouden sportaccommodaties verspreid over de hele stad.

Om de kracht van sport optimaal te benutten wil het CDA verder gaan met de ingeslagen weg om top- en breedtesport elkaar te laten versterken. Grote sportevenementen zorgen voor enthousiasme bij jong en oud en zetten aan tot het zelf (gaan) beoefenen van sport. Inzet van (Utrechtse) topsporters bij sportevenementen en in sportverenigingen werkt motiverend voor jonge sporters om ook het beste uit zichzelf te halen.

Het CDA wil daarom het volgende:

- 2.62 Uitbreiding van het aantal sportvelden in Leidsche Rijn en Maarschalkerweerd wordt voortvarend aangepakt om de wachtlijsten voor de jeugd weg te werken.
- 2.63 Voor alle andere wijken in de gemeente wordt op basis van een inventarisatie bepaald waar extra (kunstgras)velden moeten worden aangelegd. Hiervoor worden zo nodig middelen vrijgemaakt.
- 2.64 De bestaande regelingen ter ondersteuning van zowel grote als kleine verenigingen worden tenminste op hetzelfde niveau gehandhaafd.
- 2.65 Vrijwilligers in een vereniging moeten in de eerste plaats bezig kunnen zijn met organisatie en begeleiding van sport(activiteiten). Er komt geld beschikbaar voor ondersteuning van verenigingen voor niet sport gerelateerde zaken, zoals financiële administratie en vergunningen. De koepelorganisatie Vereniging Sport Utrecht (VSU) wordt nauw betrokken bij de uitwerking van een regeling.
- 2.66 Er komt een jeugdsportpas waarmee jongeren van 12 - 24 jaar korting kunnen krijgen op uiteenlopende sportactiviteiten.

- 2.67 De gemeente zet in op jaarlijks een of meerdere topsportevenementen zoals de Giro d'Italia, het Europees Jeugd Olympisch Festival 2013 en de Utrecht Marathon. Wanneer de gemeente geld uitgeeft aan dergelijke topsportevenementen dienen zij altijd gepaard te gaan met activiteiten voor de breedtesport.
- 2.68 Het budget voor ondersteuning van sporters met een functiebeperking, dat de afgelopen jaren al is verdubbeld, wordt in de komende periode verder verhoogd.

2.8 Cultuur voor iedereen maakt het prettiger in de gemeente

Cultuur zorgt dat mensen zich kunnen uiten en ontwikkelen. Daarmee is het een essentieel onderdeel van het prettig leven in de gemeente. Cultuur is er niet alleen voor de inwoners, het trekt ook toerisme aan zodat de economie in onze gemeente sterker kan worden.

Weliswaar zijn de nieuwbouwwijken voorzien van voorzieningen op gebied van onderwijs, gezondheid, opvang bejaarden, sociaal cultureel werk, sport, bibliotheek en van winkelcentra gericht op primaire levensbehoeften. Maar in de nieuwbouwwijken van Leidsche Rijn met een oplopend inwonertal tot 80.000 mensen zijn momenteel geen bioscopen, geen musea, nauwelijks gespecialiseerde winkels, geen wekelijkse markten en relatief weinig horecavoorzieningen.

Het CDA pleit ervoor de druk op de binnenstad te verminderen. In de nieuwbouwwijken zouden meer voorzieningen moeten komen, zoals bioscopen, cultuurhuizen, horecavoorzieningen en nieuwe toeristische trekpleisters. Een Romeins museum op de Hoge Woerd en een historisch gemeentemuseum in het nieuwe stadscentrum van Leidsche Rijn zijn voorbeelden van zulke trekpleisters. Het CDA

wil ook aan de slag voor een nieuwe evenemententerrein in het Haarrijnse Park met wekelijks een algemene markt plaats vindt.

Utrecht is een groeiende stad van makers en nieuw talent. Het CDA wil dat in de infrastructuur de voorzieningen gelijke tred houden met de ontwikkelingen in de stad. In dat kader ondersteunt het CDA de ontwikkeling van het Muziekpaleis, Theater XL en Artplex. Voor het productieklimaat in de stad is het van groot belang dat werk-, oefen- en presentatieruimten beschikbaar en betaalbaar zijn.

Het CDA zet de komende raadsperiode vooral in op cultuur die voor brede groepen van inwoners toegankelijk is. Dit wordt gevoed vanuit de wijken, bestaande culturele (amateur)-instellingen, scholen en de kerken. De overheid speelt een faciliterende en stimulerende rol om de vele, al bestaande initiatieven, tot bloei te laten komen.

- 2.69 CDA streeft naar een gemeentelijk cultuurbudget dat voor een groter deel vrij beschikbaar is voor initiatieven vanuit de inwoners.
- 2.70 Subsidie-aanvragen en toetsing moeten eenvoudig, transparant en uitnodigend zijn.
- 2.71 Het CDA streeft naar de realisatie van een evenemententerrein in Leidsche Rijn, waar ook iedere week markt gehouden kan worden.
- 2.72 De ontwikkeling van een cultuurhuis/archeologisch centrum in Leidsche Rijn/Hogeweerd moet in 2013 zijn gerealiseerd.

De bestaande gemeente-musea en culturele instellingen, die een zeer aanzienlijk beslag leggen op het huidige cultuurbudget, moeten verzelfstandigen zodat zij zich als professionele organisaties kunnen richten op het topsegment. De inzet op topcultuur is tenslotte alleen maar mogelijk als het ook werkelijk 'top' is.

- 2.73 Het CDA wil doorgaan met de ontwikkeling van het Muziekpaleis zodat Utrecht een nieuw vermaard internationaal podium in het centrum van Nederland heeft.
- 2.74 Succesvolle initiatieven, ook als ze beperkt zijn tot één of meer wijken, worden gesteund. Cultuur moet voor alle doelgroepen beschikbaar zijn, maar het initiatief ligt bij de samenleving.
- 2.75 Bij culturele initiatieven moet ook worden gekeken naar economische aspecten. Het streven naar de titel van Europese Hoofdstad 2018 bijvoorbeeld, is een initiatief waarmee veel aandacht voor cultuur wordt bereikt, los van de vraag of Utrecht het daadwerkelijk wordt.
- 2.76 Kerken zijn van nature gebouwen waar mensen samen komen. Als zij niet meer voor religieuze functies gebruikt worden, wordt er naar een nieuwe maatschappelijk gerichte toepassing gezocht.

- 2.77 Het verleden ligt vast, de toekomst ligt open. Het verleden moeten we dus respecteren: het schip van de Dom moet niet worden herbouwd.
- 2.78 Het ondergronds bezoekerscentrum onder het Domplein dient in 2013 minimaal Fase I te hebben afgerond. De besteding van de 5 miljoen euro die per jaar aan de Vrede van Utrecht wordt uitgegeven zal meer moeten worden gericht op een breed publiek en bij voorkeur met een blijvend resultaat.

2.9 Ook studenten leven prettig in Utrecht

Studenten maken ongeveer een vijfde van de Utrechtse bevolking uit en dus een belangrijk deel van de samenleving. Studenten hebben faciliteiten nodig en kunnen zelf ook een belangrijke bijdrage leveren.

Huisvesting is vaak een probleem voor studenten. Onlangs verscheen een bericht dat het traditionele studentenhuus dreigt te verdwijnen. Dat is geen goede ontwikkeling gezien het belang van sociale cohesie.

- 2.79 De gemeente draagt samen met de woningcorporaties de verantwoordelijkheid voor voldoende studentenhuusvesting en geeft daar prioriteit aan. Zij zorgen in goede samenwerking er voor dat de gewenste huisvesting voor studenten op tijd en met kwaliteit gerealiseerd wordt.
- 2.80 Het CDA ondersteunt de inzet van huurteams als deze zich, naast fraudebestrijding, ook inzetten voor een evenwichtige verdeling van belangen van huurders en (particuliere) verhuurders. Deze huurteams kunnen helpen om kleine fricties tussen huurders en verhuurders op te lossen door bemiddeling.
- 2.81 In samenwerking met de Universiteit en de Hogeschool Utrecht zorgt de gemeente voor een

studentensportpas voor goedkoop sporten in de hele gemeente. Deze pas is voorbehouden voor studenten die zich hebben ingeschreven als inwoner van de gemeente Utrecht.

- 2.82 De gemeente moet investeren in de leefbaarheid van De Uithof. Voldoende groen, sport en cultuur en de leefbaarheid 's avonds en in de weekenden staat hierbij voorop.
- 2.83 De maatschappelijke participatie van studenten kan worden verhoogd door hen te stimuleren deel te nemen aan het Maatjesproject, bijvoorbeeld in projecten met ouderen.
- 2.84 Drie nieuwe, veilige fietsroutes moeten er voor 2014 bij komen. Eén daarvan is de route naar de Uithof.
- 2.85 Het CDA is een voorstander van traditionele studentenhuizen. Deze huizen zorgen voor een betere worteling in de stad en meer sociaal weefsel tussen studenten. De stad Utrecht wil een pilot met huurtoeslag op onzelfstandige woonruimten.

3 Ruimte voor groei

Denkend aan Utrecht, ziet men... een handige vergaderlocatie in het midden van het land waar forensen in en uit trekken. Maar dekt die vlag de lading wel? Utrecht en omgeving is gezegend met topziekenhuizen UMC, Diaconessenziekenhuis en kennisinstellingen en bedrijven gespecialiseerd in zorg, life science en voeding. Volgens de Kamer van Koophandel en het Octrooicentrum (2008) scoort de gemeente Utrecht en omgeving bovengemiddeld op met name farmacie en biotechnologie.

3.1 Ruimte voor Innovatie

De Universiteit Utrecht en de Hogeschool genereren veel kennis en leiden grote aantallen kenniswerkers op. Er zijn initiatieven om de kennis ofwel verder te ontwikkelen in spin-off bedrijven ofwel over te dragen aan bestaande bedrijven in de gemeente en regio. Deze kennisintensieve bedrijvigheid blijft op dit moment onvoldoende in de gemeente en regio.

Volgens Sciencepark-Utrecht is er behoefte aan de ontwikkeling van een bedrijfsverzamelgebouw op de Uithof. Het bestemmingsplan voor de Uithof is echter nog steeds in ontwikkeling.

Er zijn aanwijzingen dat de infrastructuur in gemeente en omgeving onvoldoende is om de ontwikkeling van duurzame kennisintensieve bedrijvigheid te faciliteren. Het gaat o.a. om breedband internet, bereikbaarheid, verbinding Kennisinstellingen aan de Oostkant – te ontwikkelen bedrijventerrein aan de Westkant van de gemeente.

Het CDA vindt dat Utrecht nu nog geen duurzaam economisch en innovatief “gezicht” heeft, terwijl we wel de mogelijkheden ervoor hebben. Er is een bestaande robuuste basis van zorginstellingen,

universiteit, hogeschool en onderzoekscentra en grote en kleine bedrijven in de medische en voedingssectoren, en de software, services en gaming sectoren. Deze basis moet versterkt worden door het aantrekken van investeerders en het aanbieden van adequate bedrijfsruimte en infrastructuur voor kennisintensieve bedrijven binnen gemeente Utrecht en directe omgeving. Leerlingen die uitstromen van het middelbare beroepsonderwijs moeten ruimte krijgen in alle wijken en buurten. Het bedrijfsleven kan goed opgeleide MBO'ers immers goed gebruiken. Naast grote bedrijven en MKB wil het CDA ook meer aandacht voor de Zelfstandigen Zonder Personeel (ZZPers). Deze vorm van ondernemerschap kent een hoge dynamiek en innovatiegraad.

- 3.1 De gemeente moet blijvend participeren in de Taskforce Innovatie Utrecht om enerzijds de innovatie agenda en impuls bestuurlijk te borgen en anderzijds om één coördinatiepunt te behouden waar alle innovatieve initiatieven van inwoners en ondernemers samen komen en tot ontwikkeling kunnen worden gebracht.
- 3.2 De gemeente moet er zorgen dat er in 2014 minimaal 3 extra bedrijfsverzamelgebouwen op strategische plaatsen in de gemeente zijn gerealiseerd voor minimaal 100 zelfstandigen.
- 3.3 Utrecht moet actief participeren bij het aanleggen van glasvezel voor telecommunicatie, het liefst in de hele gemeente maar minstens bij alle nieuwbouw.
- 3.4 Er moet een actieplan voor ZZPers komen zodat er gemengde bedrijfsverzamelgebouwen voor kennisintensieve starters en ZZPers in de wijken kunnen komen.
- 3.5 Utrecht zet zich in om ZZPers en kenniswerkers te behouden voor de gemeente door een attractief vestigingsbeleid met persoonlijke begeleiding in samenwerking met het UWV en de Kamer van Koophandel via de "Startmotor".
- 3.6 Utrecht moet actief contacten onderhouden met innovatieve bedrijven in de gemeente zodat obstakels in het vestigingsklimaat pro-actief weggenomen kunnen worden.

3.2 Ruimte voor de binnenstad

De Utrechtse binnenstad -het gebied tussen de singels- is relatief kleiner geworden ten opzichte van het zich in snel tempo uitbreidende omringende stedelijk gebied.

Het wonen en verblijven in de binnenstad dreigt verstikt te worden door autoverkeer, parkeerplaatsen, parkeergarages, fietsenstallingen en openbaar vervoer.

Het aantal inwoners van de binnenstad is de laatste veertig jaar afgenomen. Daardoor vertonen een aantal delen van de binnenstad na de winkelsluiting een donkere eenzaamheid die het gevoel van

veiligheid niet ten goede komt. Het CDA wil dat de functies van de binnenstad (winkelen, recreatie, horeca, toerisme en cultuur) goed gecombineerd worden met bewoning, zoals bijvoorbeeld in Veilinghaven. De druk op het gebied is nu te hoog en dit vermindert de mogelijkheden van dit zo unieke en aantrekkelijk gebied. Een aantrekkelijke binnenstad geeft ruimte voor meer bezoekers. De binnenstad zal daarom autoluw moeten zijn (zie "gemakkelijk bereikbaar"). In de binnenstad moet volop ruimte zijn voor top-cultuur (zie "prettig leven in de gemeente") en monumenten moeten goed tot hun recht komen. Dit biedt meer mogelijkheden voor winkels, horeca en wonen.

De leefbaarheid van de binnenstad vraagt bijzondere aandacht. Een goed bewoonde binnenstad voorkomt dat de straten er 's nachts verlaten bijliggen. De voorstellen van de paragraaf "Prettig leven in een veilige gemeente" moeten consequent worden uitgevoerd voor de binnenstad. De woonfunctie kan goed gecombineerd worden met de winkelfunctie, want veel verdiepingen boven de winkels staan nu leeg en maken de prijzen van onroerend goed daardoor onnodig hoog.

Meer terrasruimte in de gemeente is goed voor de middenstand en voor de bewoners en bezoekers. Het maakt de gemeente levendig. Utrecht heeft relatief weinig terrasruimte, terwijl er wel veel pleinen zijn. Bij mooi weer zit alles meteen vol. Voor de zomermaanden worden er meer tijdelijke terrasvergunningen afgegeven in de horeca gebieden waarbij goede handhaving belangrijk blijft om overlast te voorkomen.

- 3.7 Heel de Neude moet een terras-gebied worden. Ook bij de pleinen bij het stadhuis, Janskerkhof en op

andere plaatsen in de binnenstad kan meer terrasruimte komen.

- 3.8 De busbanen moeten gebruikt kunnen worden als doorgangsroute voor laad- en los-verkeer om snel bij de laad- en losplaatsen terecht te komen.
- 3.9 De binnenstad heeft daarnaast behoefte aan nieuwe slimme logistieke oplossingen voor zowel de aan als de afvoer van goederen. De gemeente zoekt actief naar commerciële partners voor alternatieve oplossingen en geeft ruimte voor experimenten.
- 3.10 Om de binnenstad te bereiken, is het goed dat er meer creatieve oplossingen komen om de binnenstad te bereiken. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door watertaxi's vanaf de Lepenburg, de Griftparkeergarage, het Ledig Erf en het stationsgebied (na het doortrekken van de singel) te laten varen.
- 3.11 Wonen boven winkels moet in geval van leegstand gestimuleerd worden, bijvoorbeeld door het plaatsen van brandtrappen of een andere ingangsmogelijkheid aan de achterkant.
- 3.12 Als korpsbeheerder zorgt de burgemeester uitdrukkelijk voor een consequente opvolging van de politie op winkeldiefstal

en werken gemeente, politie en justitie intensief samen om draaideurcriminelen hard aan te pakken, vooral als zij overlast veroorzaken voor winkeliers, bezoekers en bewoners van de binnenstad.

3.3 Ruimte voor Bedrijventerreinen

Utrecht kent nu een aantal verschillende economische centra. De binnenstad heeft winkels, horeca en toerisme. Op de Uithof en in Rijnsweerd zit een kenniscentrum, terwijl ook in Papendorp veel kenniswerkers zijn in de zakelijke dienstverlening en software industrie. Vanuit Papendorp ontwikkelt zich de A2 tot een nieuw economisch centrum met de Wall en het nieuwe winkelcentrum van Leidsche Rijn. Lage Weide en Overvecht blijven achter in hun economische ontwikkeling, terwijl hier nog steeds veel mogelijkheden liggen en door herstructurering deze gebieden aantrekkelijk worden voor hun type economische bedrijvigheid.

De positie van Lage Weide is uniek. Door de ligging is het nog steeds een verantwoorde plaats voor zware industrie. Maar het gebied is rommelig geworden, er zitten niet altijd bedrijven die behoefte hebben aan de mogelijkheden die Lage Weide biedt. De overslag mogelijkheden tussen water, weg en spoor worden maar heel beperkt gebruikt: dit is een gemiste kans.

Maar ook de situatie op de kleinere bedrijventerreinen verdient de aandacht, met name in Overvecht. Het CDA wil werken aan herstructurering deze bedrijventerreinen als een vorm van goed rentmeesterschap. Er moet niet allen gewerkt worden aan grote bouwprojecten, maar de kleine ruimte verdient zorg en aandacht: waar mogelijk het bestaande behouden en zeker zorgvuldig omgaan met het bestaande groen. Herstructurering vraagt een lange adem en een zeer goede samenwerking tussen bedrijven en gemeente.

3.4 Ruimte voor woningen en duurzaamheid

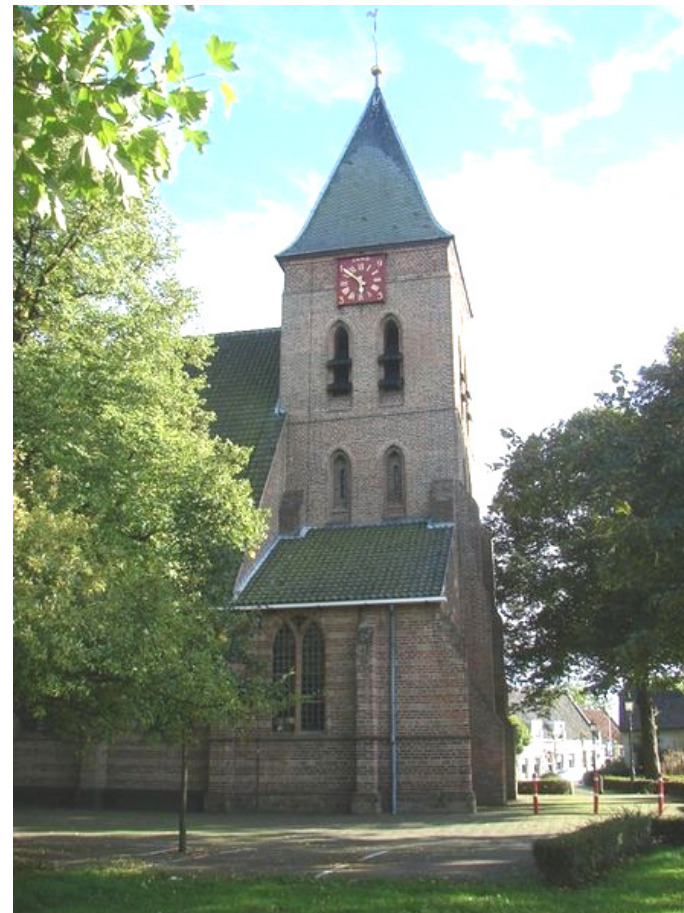
De komende jaren moet Utrecht nog steeds veel woningen bij bouwen, zelfs als het gebied Leidsche Rijn is volgebouwd. Het vervolg is de polder Rijnenburg, maar er zal nog meer woningbouw noodzakelijk zijn. In de komende jaren zal Utrecht met regio, provincie en het rijk goede afspraken moeten maken hoe nieuwe gebieden kunnen worden ontwikkeld waarbij vervoer en voorzieningen gelijke tred houden met het begin van de bewoning van de nieuwe huizen.

Nagenoeg 40% van de Utrechtse woningvoorraad is sociale woningbouw. Het CDA vindt het vanzelfsprekend dat iedereen in een betaalbare woning moet kunnen wonen. Daarom zorgt de belastingdienst ook voor een huurtoeslag. Maar helaas zijn er te veel mensen die nog steeds in een pand wonen met lage huur terwijl hun inkomen inmiddels meer draagkracht toelaat. Dit blokkeert veel starters op de woningmarkt. Het CDA streeft daarom zo veel mogelijk naar marktconforme huurprijzen met toeslagen voor mensen die dat niet kunnen opbrengen. Het CDA is voorstander van het eigen woningbezit omdat dit mensen veel meer de gelegenheid geeft om zelf te investeren in hun woongenot en daar ook de vruchten van te plukken. Het bezit van een eigen woning is een typisch voorbeeld van het de eigen verantwoordelijkheid voor prettig leven in de gemeente. De balans tussen sociale woningbouw en eigen woningen is in Utrecht verstoord en daarom moet er meer gelegenheid komen voor betaalbare koopwoningen.

- 3.13 Het CDA wil meer hoogwaardig binnenstedelijk bouwen door 'slim te verdichten'. Dit kan bijvoorbeeld door het transformeren van oude haven-, industrieterreinen en leegstaande kantoorgebouwen. Maar ook door het herstructureren en intensiveren van braakliggend terrein of rondom infrastructuur, bijvoorbeeld de Mariaplaats en de Vondellaan.
- 3.14 Het CDA wil Lage Weide weer aantrekkelijk maken voor industrie en bedrijven die gebruik maken van de overslagmogelijkheden tussen water, weg en spoor. De gemeente maakt samen met het bedrijfsleven een actieplan voor herstructurering.
- 3.15 Om Lage Weide een betere uistraling te geven, moet er een goede afscheiding tussen de openbare ruimte en de bestaande bedrijven gaan ontstaan. Een stimuleringssubsidie kan bedrijven motiveren om wat aan hun panden te doen.
- 3.16 De gemeente zorgt voor een grote parkeerplaats voor vrachtwagens die in elk geval 's nachts bewaakt is.

- 3.17 De gemeente werkt samen met de woningbouwcorporaties om het kopen van het eigen huurhuis gemakkelijk te maken.

- 3.18 Projecten als Campus Max verdienen navolging.
- 3.19 Het CDA stelt als doel dat maximaal 30% van de woningen in de sociale huursector vallen.
- 3.20 Illegale onderhuur, zeker door mensen zonder geldige verblijfsvergunning, zorgt voor veel overlast. Gemeente en politie geven prioriteit aan de aanpak hiervan.
- 3.21 De gemeente dient er zorg voor te dragen dat de binnenverlichting in overheidsgebouwen 's nachts uit is. Daarnaast zet het CDA in op energiezuinige verlichting.
- 3.22 Het CDA wil lichtvervuiling tegengaan. Neonverlichting op gebouwen gaat 's nachts uit.
- 3.23 De gemeente Utrecht moet eind 2014 volledig duurzaam inkopen, aanbesteden en beleggen. Daarbij maakt de gemeente Utrecht werk van eerlijke handel.
- 3.24 Bij de bouw van woningen dient zoveel mogelijk energie-efficiënt gewerkt te worden, bijvoorbeeld door het gebruik van zonnepanelen.
- 3.25 Rijnenburg moet een landelijk voorbeeldproject worden op het gebied van duurzaam en energieneutraal bouwen.

4 Gemakkelijk bereikbaar

De voorspelling is dat het verkeer in en rondom Utrecht jaarlijks structureel met 2 tot 3% zal gaan stijgen, onder andere doordat in de directe omgeving van Utrecht de komende decennia nog tienduizenden woningen worden bijgebouwd, waaronder in Rijnenburg. Is "gemakkelijke bereikbaarheid" dan wel een haalbare kaart? Eén ding is duidelijk: er valt veel te verbeteren.

Bron: Falk Routeplanner, 2009

Het CDA vindt dat de grenzen van ongeremde groei van automobilititeit in zicht zijn. De ruimte om doorgaande wegen binnen de gemeente fors uit te breiden is op veel locaties simpelweg niet aanwezig. Voor de bestaande knelpunten moet daarom naar passende oplossingen worden gezocht om de files te verminderen en de doorstroming te verbeteren. Daarnaast moet de groei van de

automobilititeit worden beperkt door het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer als volwaardige alternatieven te stimuleren. De reiziger moet wel een keuze hebben in het gebruik maken van de verschillende vervoermiddelen (auto, fiets of Openbaar Vervoer). Door het verbeteren van de doorstroming en het stimuleren van fiets en OV zullen problemen rondom luchtkwaliteit, geluidsoverlast en verkeersveiligheid tot een minimum beperkt kunnen worden.

Het CDA kiest voor gemakkelijke bereikbaarheid voor de bewoners en bezoekers van de gemeente Utrecht.

Gemakkelijke bereikbaarheid betekent concreet dat:

- ❖ iedere bewoner zich met de fiets of openbaar vervoer gemakkelijk en snel binnen de gemeente kan verplaatsen.
- ❖ iedere bewoner zich met de auto of openbaar vervoer gemakkelijk en snel van zijn of haar woning de gemeente in en uit kan verplaatsen.
- ❖ iedere bezoeker zich met de auto of openbaar vervoer gemakkelijk en snel van een naar de binnenstad, andere centra in de gemeente en belangrijke werklocaties kan verplaatsen.

Utrecht heeft mondige bewoners en bezoekers die als weggebruiker vaak het best zien waar de doorstroming beter kan of de veiligheid beter moet.

- 4.1 De gemeente moet beter gebruik maken van deze kennis door actief mensen via een website mee te laten denken
- 4.2 Het CDA vindt dat de gemeente en het Utrechtse bedrijfsleven intensiever moeten samenwerken met het organiseren van 'slim reizen', ook wel mobiliteitsmanagement genoemd. Dit betekent dat actief zal worden gezocht naar maatregelen die er voor zorgen dat werknemers structureel verleid worden om

te kiezen voor de fiets, openbaar vervoer, P+R met pendelbussen of een dag per week gaan thuiswerken.

Hoewel het autoverkeer steeds schoner wordt, is de luchtkwaliteit op veel plaatsen in Utrecht nog onder de maat. Daarnaast neemt het autoverkeer op veel plekken toe, wat de 'winst' van schonere auto's weer teniet doet. Echter, stilstaand verkeer is slecht voor de luchtkwaliteit. Verkeer moet daarom zoveel mogelijk doorstromen. Het CDA vindt daarom dat het ambitieuze Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht (ALU) voortvarend uitgevoerd moet worden.

Het CDA vindt hierbij wel dat flexibel op nieuwe inzichten ingespeeld moet worden. Hoe verkeer zich ontwikkelt en wat het effect van maatregelen is, is namelijk niet altijd te voorspellen. Om te voorkomen dat belastinggeld wordt uitgegeven aan projecten die niet effectief zijn, vindt het CDA dat de ontwikkeling van het verkeer en de luchtkwaliteit regelmatig onderzocht moet worden. Dit kan aanleiding zijn om van voorgenomen maatregelen af te zien of juist extra maatregelen te treffen.

Het CDA stelt daarom het volgende voor.

- 4.3 Effecten van maatregelen vanuit het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht moeten regelmatig gemeten worden, bijvoorbeeld door verkeerstellingen. Ook bewoners kunnen, door gebruik te maken van het leefbaarheidsbudget, een verkeerstelling aanvragen.
- 4.4 Aanbrengen van flexibele 'knips' (verkeersafsluitingen). Ook tijdelijke knips, die alleen gedeelten van de dag, bijvoorbeeld in de spits, gesloten zijn, behoren daartoe.
- 4.5 De gemeente stimuleert het rijden op aardgas en bekijkt of meer aardgastankstations nodig en exploitabel zijn. Ook het realiseren van 'tankpalen' voor elektrische auto's zal daarin meegenomen worden evenals aansluiting van deze palen voor andersoortig toekomstig vervoer bijvoorbeeld elektrische scooters.

- 4.6 De gemeente geeft ook zelf het goede voorbeeld en zal kiezen voor milieuvriendelijke vervoersmiddelen die bij voorkeur rijden op elektriciteit.

4.1 De binnenstad gemakkelijk bereikbaar

De binnenstad van Utrecht is van grote waarde voor de gemeente. De verschillende functies komen nu niet goed tot hun recht omdat de bereikbaarheid van de binnenstad achteruit gaat, met name door het uitblijven van parkeerfaciliteiten, gecombineerd met het gebrek aan alternatieven in het vervoer. Het CDA maakt zich sterk voor ruimte voor groei in de binnenstad, voor wonen, winkelen, recreatie en cultuur. Daarom zijn er nu doortastende maatregelen nodig. In de paragraaf "Ruimte voor de binnenstad" is al aangegeven dat er innovatie nodig is voor winkelbevoorrading en het ontwikkelen van een watertaxi. Maar voor de grotere stromen verkeer is meer nodig.

- 4.7 Het CDA kiest voor het autoluw maken van de binnenstad door het aantal parkeerplaatsen op straatniveau tot het minimum te beperken, met speciale faciliteiten voor gehandicapten en mensen die slecht ter been zijn.
- 4.8 Het CDA zet in op een ruime hoeveelheid parkeermogelijkheden onder de singels (dus niet onder het Zocherplantsoen). Daarin worden specialer ruimtes gereserveerd voor de binnenstadbewoners. Tevens worden er vrouwvriendelijke parkeerplekken gerealiseerd dichtbij in/uitgang van parkeergarages.
- 4.9 De mogelijkheden van openbaar vervoer en fietsen in de binnenstad worden aanzienlijk verbeterd.
- 4.10 Er komt goede bewegwijzering voor voetgangers vanaf de parkeerplaatsen en OV-haltes, die ook het aantal

minuten looptijd naar winkelcentra, culturele centra en bekende gebouwen aangeeft.

4.2 Gemakkelijk bereikbaar per auto

De auto is voor de meeste bewoners en bezoekers van Utrecht een onmisbaar vervoermiddel. Autoverkeer moet dan ook zo soepel mogelijk worden afgehandeld, dit ook in het licht van een betere luchtkwaliteit en het verminderen van verkeerslawaai. Dit betekent een goede doorstroming en gemakkelijk te vinden parkeergelegenheid. De ruimte in Utrecht voor nieuwe wegen is echter beperkt, er zal vooral moeten worden gekeken naar het oplossen van knelpunten op de locatie van het knelpunt zelf.

Het CDA verwacht veel van verkeersmanagement, waarbij automobilisten ook in de gemeente met route-informatiepanelen

worden geïnformeerd over opstoppingen en mogelijke alternatieve routes. Het ontbreken van een goede groene golf op doorgaande routes zoals de Kardinaal de Jongweg is al jaren een bron van ergernis en wordt door veel Utrechters als rode golf beschouwd. Het CDA vindt het onbegrijpelijk dat elders in het land groene golven wel werken en wil dat groene golf-systemen zo snel mogelijk worden gemaakt op alle doorgaande routes in de gemeente.

- 4.11 Het CDA is tegen nieuwe snelwegen door Leidsche Rijn, Haarzuilens en Amelisweerd / Rhijnauwen, omdat deze het woongenot en de recreatieruimte voor vele Utrechters ernstig aantasten. Openbaar vervoer is het alternatief
- 4.12 Plannen zoals het verbreden van de A27 tussen Breda en Utrecht genieten wel ook de volle steun van het CDA. Ook hier echter moet het ontwerp gericht zijn op voorkómen van aantasting van ruimte en woonplezier (Voordorp, Amelisweerd).
- 4.13 De weg over Lage Weide (A2) tot de Cartesiusweg is noodzakelijk, evenals de ondertunneling van delen van de ringweg.
- 4.14 Het CDA wil een groene golf in alle verkeerslichten op de doorgaande wegen.

Voor de knelpunten binnen de gemeente kiest het CDA voor de volgende maatregelen:

- 4.15 Betere afstelling van de verkeerslichten of aanpassing van de rijstroken kan mogelijk de doorstroming verbeteren. Dit moet onderzocht worden voor alle kruispunten.
- 4.16 Als het mogelijk is moet doorgaand verkeer en bestemmingsverkeer gescheiden worden door het aanleggen van hoofdrijbanen en parallelwegen. Op de parallelwegen ontstaat dan ruimte voor parkeren, laden

en lossen en kunnen fietsers en bromfietsers veilig hun weg vinden.

- 4.17 Tunnels en viaducten kunnen doorgaand verkeer drukke kruispunten en rotondes zonder vertraging laten passeren. Waar dit mogelijk is, moeten die worden aangelegd; het CDA ziet veel kansen voor de Beneluxlaan, de Kardinaal de Jongweg en de Einsteindreef.
- 4.18 Door gegevens over wegreconstructies en opstoppingen worden op openbare websites te zetten kunnen deze direct kunnen worden gebruikt in navigatiesystemen.
- 4.19 Het CDA steunt het bestaande beleid van het invoeren van betaald parkeren in woonwijken: alleen daar waar de bewoners hier in meerderheid achter staan.
- 4.20 De gemeente moet de huidige lange wachttijden voor nieuwe vergunning terugbrengen tot maximaal één maand. Op vergunningen wordt geen winst gemaakt, deze zijn kostendekkend
- 4.21 Parkeertarieven worden zo veel mogelijk berekend op de werkelijk geparkeerde tijd en niet op grove berekeningen per uur.

4.3 Gemakkelijk bereikbaar met Openbaar Vervoer

Het CDA vindt dat de gemeente Utrecht met omliggende gemeenten, het Rijk en de provincie veel moet gaan investeren in hoogwaardig openbaar vervoer, zodat openbaar vervoer een volwaardig en vooral gemakkelijk alternatief voor de auto wordt. Uiteindelijk moet Utrecht de beschikking hebben over een fijnmazig net van openbaar vervoer dat bestaat uit hoofdspoorlijnen en Hoogwaardig Openbaar Vervoer (trams, lightrail) tussen verschillende centra in de gemeente en doorlopend tot in de regiogemeentes. Deze HOV-lijnen hebben verschillende knooppunten, zodat ze niet alleen maar vervoer van- en naar het Centraal Station is, maar dat er op bijna alle punten verschillende

richtingen en alternatieven zijn. De fijne vertakking komt tot stand door frequente busverbindingen die ook weer aansluiten op de verschillende HOV-knooppunten.

Het CDA wil dat Utrecht zich in de landelijke politiek sterk maakt voor een betere bereikbaarheid van Utrecht via het spoor.

- 4.22 Het CDA zet in op de realisatie van een spoorverbinding richting Breda en / of Dordrecht, inclusief nieuwe stations in Houten-West, Nieuwegein-Oost en Vianen. Dit zal de A27 en het knooppunt Lunetten ontlasten.
- 4.23 Het CDA vindt dat de toekomstige grootstedelijke ontwikkelingen in Leidsche Rijn Centrum een intercitystatus noodzakelijk maken.
- 4.24 Randstad Spoor moet gerealiseerd worden. Dit betekent verdere verdubbeling van bestaande spoorlijnen en de bouw van nieuwe haltes zoals recent bij Zuilen is opgeleverd.
- 4.25 Onveilige haltes moeten worden aangepakt.
- 4.26 De gemeente investeert in het vertragen van het busnetwerk en innovatieve vervoerswijzen. Utrecht heeft een voorlopersrol in Nederland. De trambaan naar De Uithof moet zo snel mogelijk worden gerealiseerd.

Rondom OV-haltes stelt het CDA de volgende maatregelen voor:

- 4.27 Daar waar de HOV-verbindingen elkaar kruisen of aansluiten op een station moeten zogenaamde OV-knooppunten gerealiseerd worden. Deze locaties hebben voldoende parkeergelegenheid voor zowel de auto als de fiets. Bovendien moet de overstaptijd beperkt zijn en komen er voorzieningen zoals een kleine supermarkt, kinderopvang, fietsenmaker en flex-werkplekken.
- 4.28 Rondom stations, OV-knooppunten en aan het begin van HOV-verbindingen worden aantrekkelijke P+R-locaties gerealiseerd. Automobilisten kunnen dan gratis met het openbaar vervoer richting de gemeente.
- 4.29 De stations, OV-knooppunten en HOV-verbindingen moeten goed toegankelijk zijn voor minder-valide mensen, zodat zij zo veel mogelijk zelfstandig kunnen blijven reizen.
- 4.30 Het CDA vindt dat er voldoende gratis fietsenstallingen moeten zijn bij knooppunthaltes voor bus en tram, in de gemeente en de regio.
- 4.31 Iedere halte kan op simpele wijze worden voorzien van actuele reistijden, waarbij in één oogopslag duidelijk wordt hoe lang het duurt voordat de eerstvolgende bus komt.

- 4.32 Iedere halte moet toegankelijk zijn voor ouderen en bewoners met een fysieke beperking.
- 4.33 Het CDA vindt dat er geïnvesteerd moet worden in het gebruik van het Amsterdam Rijnkanaal voor het vervoer van reizigers. Vervoer over water stimuleert het nadenken over duurzame mobiliteit en heeft een positief imago. Bovendien kan dit de ontwikkeling van gebieden langs het kanaal (zoals Leidsche Rijn, Lage Weide en Kanaleneiland) alleen maar ten goede komen.

4.4 Gemakkelijk bereikbaar te voet en op de fiets

Voetgangers moeten veilig aan het verkeer deel kunnen nemen. Het CDA vindt daarom dat bij verkeersmaatregelen ook altijd de positie van de voetganger daarin moet worden beoordeeld. Voetpaden moeten goed worden onderhouden, zodat jong en oud er zonder problemen van gebruik kunnen maken.

Het CDA vindt een goede bereikbaarheid van buurten en wijken per fiets belangrijk. Binnen de gemeente kan de fiets gemakkelijk concurreren met de auto en het OV. Daarbij geldt

dat het gebruik van de fiets veel voordelen heeft; fietsen is goedkoop, fietsen is gezond, met de fiets kun je vrijwel overal komen en de fiets neemt weinig ruimte in. Daarmee draagt fietsen bij aan een leefomgeving waarin minder auto's rijden, minder vervuiling optreedt en minder parkeerplaatsen nodig zijn. Het CDA wil het fietsgebruik dan ook verder stimuleren.

Het CDA wil de fietsverbindingen binnen de gemeente verder verbeteren.

- 4.34 Langs alle doorgaande wegen komen bij voorkeur aparte fietspaden, anders zo veel mogelijk aparte fietsstroken.
- 4.35 Fietspaden worden verbreed waar er ruimte voor is zodat fietsverkeer in twee richtingen mogelijk wordt.
- 4.36 De fietsverbindingen worden voorzien van een goede verlichting, waardoor het veiligheidsgevoel verbetert. Het CDA wil dat er meer 'veilige routes' komen, bijvoorbeeld richting Uithof, Leidsche Rijn en Overvecht.
- 4.37 De fietsverbindingen moeten voorzien zijn van goede en duidelijke bewegwijzering, ook naar belangrijke bestemmingen als stations en werklocaties.
- 4.38 De overheden in Midden-Nederland werken samen op het gebied van mobiliteit door middel van het "Verder-pakket". Alle voorstellen op het gebied van fietsen moeten zo snel mogelijk gerealiseerd worden.
- 4.39 Het CDA wil Leidsche Rijn goede fietsverbindingen geven met de rest van Utrecht. Een extra fietsverbinding over het Amsterdam-Rijnkanaal is hard nodig. Maar een brug is niet ideaal voor fietsers en omwonenden omdat deze erg hoog moet zijn. Het CDA wil daarom aan de slag met een fietserspont.
- 4.40 De vrije ruimte langs de verschillende spoorlijnen kan benut voor fietspaden. Dit biedt veel voordelen voor de fietser: weinig hoogteverschil, snel richting de stations en het autoverkeer wordt bovenlangs gekruist.

- 4.41 De gemeente moet er voor zorgen dat toeristisch-recreatieve (lange afstand) fietsroutes bij grote wegopbrekingen (tijdelijk) worden aangepast.

Het niet snel en veilig kunnen stallen van de fiets is één van de redenen waarom mensen afzien van het gebruik van de fiets. Bovendien zijn de aan hekken en puin vastgeklonken fietsen vaak een lastig obstakel voor gebruikers van het trottoir. Daarnaast is het wildparkeren ook uit esthetisch oogpunt ongewenst, bijvoorbeeld bij de hekken langs de Oudegracht. Het CDA pleit dan ook voor meer gratis fietsstallingen in woonwijken, binnenstad en bij OV-haltes. Verder wil het CDA het probleem van fietswrakken beter aanpakken dan tot nu toe gebeurt.

- 4.42 De gemeente zorgt er voor dat er voldoende gratis fietsstallingen en fietsenrekken zijn in heel Utrecht, Vleuten en De Meern. Als er te weinig plaatsen zijn, worden fout geplaatste fietsen niet verwijderd.
- 4.43 Fietswrakken in de meest gebruikte stallingen worden minstens eens per maand verwijderd. In de wijken kunnen bewoners verwijdering van een wrak

gemakkelijk aanvragen, de gemeente zal dan snel in actie komen.

- 4.44 Bij de stations moeten voldoende bewaakte en onbewaakte fietsenstallingen komen, met snelle toegang tot de perrons.
- 4.45 Het CDA vindt dat bij alle stations voldoende OV-fietsen te krijgen moeten zijn.

4.5 Gemakkelijk bereikbaar door betere verkeersveiligheid

Het CDA vindt het belangrijk dat we ons snel en gemakkelijk kunnen verplaatsen. Toch heeft verkeer ook zijn negatieve kanten. Jaarlijks sterven in onze gemeente nog mensen ten gevolge van een verkeersongeval en veroorzaakt het verkeer tientallen gewonden. Het CDA wil zich met concrete acties inzetten voor de verbetering van de verkeersveiligheid in buurten en wijken.

- 4.46 De gemeente moet in woonstraten zoveel mogelijk 30 km-zones realiseren.
- 4.47 Er is extra aandacht voor verkeersveiligheid bij scholen nodig; zeker gelet op verkeer ten gevolge van het halen en brengen van kinderen.
- 4.48 Het CDA wil ook extra aandacht voor verkeersveiligheid bij bejaardenhuizen, verzorgingstehuizen en andere ouderenvoorzieningen.
- 4.49 Verkeerslichten moeten zijn afgestemd op mensen die minder snel ter been zijn.
- 4.50 Minimaal 20% van de verkeersborden wordt verwijderd.
- 4.51 Utrecht krijgt weer echte zebra-paden in plaats van twee streepjes aan weerszijden van een oversteekplaats.

Verkeerslichten zijn vaak een bron van ergernis en worden als 'stoplichten' ervaren. Verkeerslichten kunnen echter wel noodzakelijk zijn om de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid te optimaliseren. Een optimale verkeersregeling is

alleen mogelijk als deze flexibel is. Dit betekent dat de verkeersregeling zich de gehele dag door aanpast aan de hoeveelheid verkeer. Stoplichten worden hiermee uiteindelijk weer verkeerslichten.

Verder moet worden bekeken waar verkeerslichten kunnen worden verwijderd of bijvoorbeeld buiten de spits uit kunnen worden gezet. Het alleen 'oranje' laten knipperen van verkeerslichten kan al voldoende zijn om alle weggebruikers te attenderen op andere weggebruikers. Veiligheid en maatregelen voor snelheidsvermindering zijn hierbij natuurlijk wel voorwaarden.

- 4.52 Het CDA wil een proef met fietslichten en voetgangerslichten die voorzien zijn van 'aftellers'. Deze aftellers geven aan hoe lang de fietsers en voetgangers nog moeten wachten voordat zij groen krijgen. Deze proef wordt gedraaid op tenminste 3 hoofd fietsroutes waaronder die naar De Uithof.

Bedankt!

Dit programma is tot stand gekomen door de bereidwillige medewerking van Janneke Beumer, Paul van den Biggelaar, Wim Brouwer, Michel van Bruksvoort, Jan-Willem Burgering, Wouter Das, Dick van Dijk, Maarten van Ditmarsch, Marjon Gadella, Heleen Herbert, Dick Hoek, Harm Janssen, Jan de Jonge, Loek Knijff, Jan Kocken, Ewald Korevaar, Joke Kuijff-Kurver, Iris Leene, Ineke Malsch, Miranda Meijerman, Loek Schueler, Eiko Smid, Monique Spijker-de Vries, Peer Swinkels, Ahmet Taskan en niet te vergeten Nicole Wigny.

1	Inleiding	2
2	Prettig leven in de gemeente	5
2.1	Prettig leven met een ondersteunend bestuur	5
2.2	Prettig leven in de wijken	6
2.3	Prettig leven in een veilige gemeente	7
2.4	Prettig leven in een mooie, schone en groene gemeente	8
2.5	Prettig deelnemen aan het leven in de gemeente	10
2.6	Onderwijs ondersteunt een prettig leven	11
2.7	Prettig sporten en bewegen in de gemeente	12
2.8	Cultuur voor iedereen maakt het prettiger in de gemeente	13
2.9	Ook studenten leven prettig in Utrecht	14
3	Ruimte voor groei	16
3.1	Ruimte voor Innovatie	16
3.2	Ruimte voor de binnenstad	17
3.3	Ruimte voor Bedrijventerreinen	18
3.4	Ruimte voor woningen en duurzaamheid	19
4	Gemakkelijk bereikbaar	21
4.1	De binnenstad gemakkelijk bereikbaar	22
4.2	Gemakkelijk bereikbaar per auto	23
4.3	Gemakkelijk bereikbaar met Openbaar Vervoer	24
4.4	Gemakkelijk bereikbaar te voet en op de fiets	25
4.5	Gemakkelijk bereikbaar door betere verkeersveiligheid	27
	Bedankt!	28